

Konzorcij vsebinskih mrež Slovenije

<http://www.nevladni.info>

Ministrstvo za javno upravo

Tržaška cesta 21

1000 Ljubljana

gp.mju@gov.si

V Ljubljani, 7. januar 2025

ZADEVA: Pripombe Konzorcija vsebinskih mrež Slovenije na osnutek strategije razvoja nevladnih organizacij«, št.: EVA 2024-2120-0045

Spoštovani,

Na podlagi poziva Ministrstva za javno upravo k javni obravnavi osnutka Strategije razvoja nevladnih organizacij do 2030 vam posredujemo naslednje pripombe Konzorcija vsebinskih mrež Slovenije:

1) Uvodni komentarii in pričakovanja v povezavi z javno obravnavo osnutka strategije

- Pozdravljamo umestitev vsebinskih mrež nevladnih organizacij kot podpornega okolja nevladnega sektorja v osnutek strategije v skladu z Zakonom o nevladnih organizacijah;
- Pozdravljamo vključitev ukrepa »Podpora vsebinskim mrežam« (javni razpisi za vsebinske mreže) v program ukrepov za izvajanje strategije razvoja nevladnih organizacij;
- Pozdravljamo vključitev ukrepa »Podpora zagovorniškimi organizacijam« (javni razpisi za zagovorniške NVO) v program ukrepov za izvajanje strategije razvoja nevladnih organizacij. Pri čemer pričakujemo, da bodo javni razpisi naslovili tudi nacionalno (čezsektorsko) in evropsko (večnivojsko) raven zagovorništva;
- Opozarjamo na neskladnost javne razprave o predlogu strategije s priporočilom Evropske komisije o spodbujanju udejstvovanja in učinkovite udeležbe državljanov in organizacij civilne družbe v procesih oblikovanja javnih politik¹, ki se nanaša na zadosten čas, da se zagotovi dejanski

¹ Vir: Priporočilo Evropske komisije o spodbujanju udejstvovanja in učinkovite udeležbe državljanov in organizacij civilne družbe v procesih oblikovanja javnih politik. Dostopno prek https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=PI_COM%3AC%282023%298627.

učinek in upoštevanje prazničnih obdobij, da se omogoči ustrezna udeležba;

- Pričakujemo, da bodo vse prejete pripombe na osnutek strategije in odgovor Ministrstva za javno upravo javno objavljeni in dostopni prek spleta.

2) Predlogi dopolnitev ukrepov v programu ukrepov za izvajanje Strategije razvoja nevladnih organizacij

Predlog št. 1: ukrep »Nadgradnja in uzakonitev Resolucije o normativni dejavnosti«

Specifični cilj in vsebina	Ukrep	Aktivnost	Obdobje izvajanja	Nosilec/ Sodelujoči	Viri in obseg sredstev	Merila za ocenjevanje doseganja ciljev
Demokratizacija vključevanja javnosti v oblikovanje predpisov in politik na vseh ravneh odločanja	Nadgradnja in uzakonitev Resolucije o normativni dejavnosti	Vključitev nadgradnje in uzakonitve Resolucije o normativni dejavnosti v načrt normativne dejavnosti Vlade Republike Slovenije v letu 2025	2025	MJU	/	Nadgrajena in uzakonjena Resolucija o normativni dejavnosti

Utemeljitev predloga: Vlada Republike Slovenije se je v koalicijski pogodbi² zavezala k sistematičnemu vključevanju civilne družbe v procese odločanja. Med ukrepi za doseg tega cilja navaja nadgradnjo in uzakonitev vsebine Resolucije o normativni dejavnosti, ki se nanaša na sodelovanje zainteresirane javnosti pri oblikovanju in sprejemanju predpisov. Obstoječa resolucija namreč ne zagotavlja sistematičnega vključevanja civilne družbe v procese odločanja, kar potrjujejo zelo pogoste in neprestane kršitve resolucije s strani državnih organov³. Prav tako ne vključuje nadzornih mehanizmov v primeru kršitev smernic za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi. Predlagan ukrep izboljšuje obstoječi predlog v osnutku strategije, ki se nanaša na doslednejše spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti. Vendar pa sama promocija resolucije prek dopisov in pozivov Ministrstva za javno upravo ter izvedba usposabljanj za pripravljavce predpisov ne bodo v zadostni meri prispevali k izvajanju same resolucije. Prav tako je potrebno v okviru nadgradnje resolucije nasloviti normativno praznino na področju sodelovanja javnosti pri pripravi vladnih strateških in razvojnih dokumentov ter akcijskih načrtov. Predlagani ukrep prispeva k uresničevanju cilja Okrepitev sodelovanja države z NVO pri oblikovanju, izvajanju in spremljanju predpisov in politik.

² Vir: 15. Vlada Republike Slovenije - Program za delo koalicije 2022 – 2026. Dostopno prek https://www.gov.si/assets/vlada/Vlada_predstavitev_dokumenti/Koalicijski-dogovor-2022-2026-Programski-del-18.5.2022.pdf.

³ Vir: <https://www.cnvos.si/stevec-krsitev/>.

Predlog št. 2: ukrep »Sprejem Smernic za sodelovanje ministrstev in vladnih služb z nevladnimi organizacijami«

Specifični cilj in vsebina	Ukrep	Aktivnost	Obdobje izvajanja	Nosilec/ Sodelujoči	Viri in obseg sredstev	Merila za ocenjevanje doseganja ciljev
Krepitev vloge NVO pri načrtovanju in pripravi strateških in razvojnih dokumentov	Sprejem Smernic za sodelovanje ministrstev in vladnih služb z nevladnimi organizacijami	Vključitev sprejema Smernic za sodelovanje ministrstev in vladnih služb z nevladnimi organizacijami v načrt normativne dejavnosti Vlade Republike Slovenije v letu 2025	2025	MJU	/	Sprejete Smernice za sodelovanje ministrstev in vladnih služb z nevladnimi organizacijami

Utemeljitev predloga: Ministrstvo za javno upravo je v letih 2022 in 2023 organiziralo dve javni razpravi o Smernicah za sodelovanje Vlade Republike Slovenije z nevladnimi organizacijami⁴. Cilj smernic je okrepiti, nadgraditi in formalizirati sodelovanje med ministrstvi ter vladnimi službami z nevladnimi organizacijami. Smernice se nanašajo na načine sodelovanja z nevladnim organizacijami, sodelovanje pri pripravi predpisov in strateških dokumentov ter na javne razpise. Smiselna uporaba smernic se priporoča tudi na lokalnem nivoju. Smernice naslavlja vrsto procesnih, operativnih in normativnih izzivov, ki se v praksi pojavljajo v dialogu med ministrstvi in vladnimi službami na eni strani ter nevladnimi organizacijami na drugi strani. Predlagani ukrep prispeva k uresničevanju cilja Okrepitev sodelovanja države z NVO pri oblikovanju, izvajanju in spremljanju predpisov in politik.

Predlog št. 3: ukrep »Podpora zagovorniškimi organizacijam na področju javnih politik« (dopolnitve ukrepa označene krepko)

Specifični cilj in vsebina	Ukrep	Aktivnost	Obdobje izvajanja	Nosilec/ Sodelujoči	Viri in obseg sredstev	Merila za ocenjevanje doseganja ciljev
Zagotovljena podpora zagovorniškimi organizacijam na področju demokratičnih vrednost, čl.	Podpora zagovorniškimi organizacijam	Javni razpisi za zagovorniške NVO	2025-2030	MJU	Sklad za NVO	-Izvedeni javni razpisi -Število sofinanciranih projektov/programov, ki se

⁴ Vir: Smernice za sodelovanje Vlade Republike Slovenije z nevladnimi organizacijami. Dostopno prek <https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/predlog-smernic-za-sodelovanje-z-nevladnimi-organizacijami/>.

pravic,
aktivnega
državljanstva in
javnih politik

nanašajo na
čezsektorsko
skladnost,
izvršno
zmogljivost in
učinkovitejše
usklajevanje
javnih politik

Utemeljitev predloga: Poročilo o razvoju 2024⁵ Urada RS za makroekonomske analize in razvoj ugotavlja, da je za doseganje razvojnega cilja 12 v Strategiji razvoja Slovenije 2030 potrebno učinkovito strateško upravljanje javnih institucij in oblikovanje kakovostnih javnih politik, ki se učinkovito in hitro odzivajo na spremembe (str. 119). Poročilo prav tako ugotavlja, da vključevanje javnosti v vse stopnje oblikovanja ter spremljanja politik in predpisov kaže na pomanjkljivosti in neizkoriščene priložnosti za učinkovitejše usklajevanje razvojnih politik (118). Indeks izvršne zmogljivosti se je v zadnjih letih izboljševal, a je še naprej slabše ocenjen kot v večini držav članic EU (19. mesto med državami EU) (kazalnik 5.2). V okviru indeksa ostaja nizka ocena učinkovitosti strateške zmogljivosti (npr. usklajenost razvojnih aktivnosti z nacionalnimi in drugimi strategijami). Poleg tega je po podatkih OECD (2022a) vključenost deležnikov v pripravo predpisov (predvsem primarnih) v Sloveniji boljša kot v povprečju EU, precej slabša pa je pri spremljanju izvajanja (izvršni zmogljivosti). Predlog naslavlja vzpostavljanje in krepitev zagovorniški kapacitet nevladnih organizacij na področju čezsektorske skladnosti, izvršne zmogljivosti in učinkovitejšega usklajevanja javnih politik. Predlagani ukrep prispeva k uresničevanju cilja Okrepitev sodelovanja države z NVO pri oblikovanju, izvajanju in spremljanju predpisov in politik.

Predlog št. 4: ukrep »Razvoj in spodbujanje profesionalizacije NVO na vsebinskih področjih«

Specifični cilj in vsebina	Ukrep	Aktivnost	Obdobje izvajanja	Nosilec/ Sodelujoči	Viri in obseg sredstev	Merila za ocenjevanje doseganja ciljev
Spremljanje razvoja in delovanja nevladnih organizacij	Izvajanje Zakona o nevladnih organizacij	Spremljanje izvajanja 23. člena Zakona o nevladnih organizacijah	2025-2030	MJU in resorna ministrstva	/	Letna poročila o izvajanju nalog resornih ministrstev, ki se nanašajo na razvoj in delovanje nevladnih organizacij

Utemeljitev predloga: 23. člen Zakona o nevladnih organizacijah opredeljuje naloge ministrstev v povezavi z razvojem in delovanjem nevladnih organizacij. Resorna ministrstva izvajajo zakonsko predpisane naloge zelo različno ali pa sploh ne. Takšna primera sta izvajanje financiranja programov in projektov NVO ter dialog z nevladnimi organizacijami. Cilj ukrepa je zagotavljanje odgovornega in učinkovitega izvajanja obstoječega zakonodajnega okvira, ki se nanaša na nevladne organizacije. Predlagani ukrep prispeva k uresničevanju cilja Okrepitev učinkovitosti, transparentnosti in stabilnosti javnega financiranja NVO.

⁵ Vir: <https://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju/publikacija/porocilo-o-razvoju-2024-1>.

Predlog št. 5: dopolnitev odstavka v sklopu 4. Strateški razvojni cilji nevladnih organizacij z navedbo vsebinskih mrež nevladnih organizacij

V okviru strateškega cilja (3) okrepitve zmogljivosti družbenega inoviranja in razvoja novih storitev v NVO bomo zasledovali specifične cilje večjega ciljnega financiranja družbenih inovacij in razvoja storitev tam, kjer je ugotovljen primanjkljaj oziroma potencial NVO za naslavljanje potreb lokalnih skupnosti, povečanje primerov več-sektorskih partnerstev NVO - javne institucije - gospodarski subjekti, povečanje profesionalizacije NVO sektorja, nadaljnega sofinanciranje lastnega deleža pri EU razpisih ter nadaljevanje finančne podpore infrastrukturnim organizacijam (regionalnim stičiščem, horizontalnim mrežam **in vsebinskim mrežam**) s ciljem krepitve inovacijskega potenciala in kapacitet NVO.

Utemeljitev predloga: 24. člen Zakona o nevladnih organizacijah opredeljuje naslednje tri subjekte podpornega okolja: horizontalno mrežo, regionalno stičišče in vsebinsko mrežo. Vsi trije subjekti izvajajo naloge infrastrukturnih organizacij, katerim se v skladu z zakonom zagotavlja finančna podpora.

Prosimo, da nam pisni odziv na pripombe na osnutek strategije razvoja nevladnih organizacij posredujete na kontaktna e-naslova simon.delakorda@inepa.si in info@institut-utrip.si.

S spoštovanjem,

V imenu Konzorcija vsebinskih mrež Slovenije
Matej Košir in mag. Simon Delakorda

Društvo Asociacija, mreža NVO v kulturi
Mreža MINVOS – Center za razvoj izobraževalnih nevladnih organizacij Slovenije in vodenje civilnega dialoga
Mreža NVO varujejo naše zdravje
Mreža za otrokove pravice
Mreža za prostor
Mreža NVO za rekreacijo v naravi – Vsi v naravo
Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo
Plan B za Slovenijo – mreža nevladnih organizacij za trajnostni razvoj
Preventivna platforma – vsebinska mreža NVO na področju zdravja
SLOGA – Platforma nevladnih organizacij za razvoj, globalno učenje in humanitarno pomoč
Slovenska mreža prostovoljskih organizacij
Vključen.si II – mreža za socialno vključenost

»Aktivnost sofinancira Ministrstvo za javno upravo v okviru javnega razpisa za razvoj in profesionalizacijo NVO in prostovoljstva 2024«.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO